

# APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare: Miercuri, Vineri și Duminică.

**REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:**  
strada Francisc Nr. 17.

**ABONAMENTELE:**

Pentru monarhia austro-ungară:  
Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.  
Pentru România și străinătate:  
Pe an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.  
Abonamentele se plătesc înainte.

**Proprietari și editori:**

**Dr. Eusebie Antonovici**, cand. de adv.  
**Valerian Halin**, notar.  
**Constantin Jescu**, țaran.  
**Vasile Maghior**, paroh.  
**Dorimedont Vlad**, inv. sup.

**INSERTIUNILE:**

Un rând petit sau spațiul său coastă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani.

Prenumeratiunile se primesc la administrație; Inseratele la „Societatea tipografică bucovineană” în Cernăuț.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază.

Un număr costă 20 bani.

**Prețul de abonament:**  
**Pe un an 24 cor.**

: : Pentru funcționari până la rangul zece, pentru cooperatori și învățători **12 coroane.**

**Pentru poporeni 6 cor.**

Cernăuț, în 11 Octomvrie 1906.

Situațiunea tristă în care ne aflăm noi Românii din Bucovina, ne-au creat-o „democrații”. Dacă pacea care o dorește țara întreagă și tot Românul de bine, astăzi încă totuși nu există, vina este a „democrațiilor” și în special a modului cum ei știu să ascundă scopurile lor personale și egoiste sub masca trebuințelor comune și a interesului general. Îndrăzneala lor era cu atât mai mare și agresivă, cu cât elementele bune și naționale aveau o sfilă ilegală de a se opune scopurilor lor rele și ascunse, cu toată convingerea și tăria unor bărbați lipsiți de orice interes meschin.

Lipsia acea energie morală și putere de rezistență, ce ar fi trebuit să se opună unui curent al cărui motor este îmbogățirea proprie și care este străin de tot de interesele generale românești.

Numai astfel se poate explica cum s'a putut face că îndrăzneala curentului „democratic” să crească în așa scurt timp și să ia proporțiuni atât de mari, încât toate elementele de cinste nepătată și de bună credință au trebuit să părăsească fortăreața sintă a apărării naționale.

Și tot numai acestei împrejurări nefaste i-se datorește încheierea păcii de acum doi ani în condițiile ce le vom arăta mai jos, o pace care, după un timp atât de scurt de existență, are necesitate de altă pace.

Precum toate acțiunile „democrațiilor” poartă sigilul unei grăbiri nesocotite și a unei rele credințe, așa pacea de acum doi ani este proba cea mai evidentă pentru machiavelismul cel mai vicelan din politica personală a „democrațiilor”.

Războiul civil se purta adevărat pe toate liniile, fiind declarat și purtat de către „democrații” cu o furie nebună și cu o sălbăcie caracteristică numai acelor oameni cari sînt lipsiți de toată cultura inimii și de orice sentiment mai nobil.

Boierii, clasa conducătoare în politica Bucovinei de mai multe decenii în urmă și care își mai păstrase oarecare influență și mijloace materiale, erau obiectul celor mai vehemente și nerușinate atacuri din

partea „democrațiilor”. Nu trecea nici o ocaziune, nu se ținea nici o adunare, nu se tipăria nici un număr din faimoasele ziare „Privitorul” și „Voința Poporului”, fără ca boierii să fie încărcăți și îngrămădiți cu cele mai grele batjocuri și sudalme.

Nu fapte concrete erau baza campaniei de exterminare, îndreptate în contra lor, ci ura și invidia, patima și lacomia de a pune mîna pe puterea și influența lor, pentru a le pune în serviciul intereselor lor înguste, personale și familiare, făuriau democrațiilor armele pline de ascuțiri și venin.

Preoții, cari fiecare în comuna sa, unii mai mult, alții mai puțin, erau pe ru bietul țaran întruparea cuvîntului lui Dumnezeu și a moralei creștinești, fură arătați în fața poporului ca niște vampiri și jupuitori, dacă nu se supuneau dictaturii nemiloase a „democrațiilor” și a voinței lor intransigente.

Și aici nu cei puțini vinovați erau aceia asupra cărora își îndreptau atacurile lor, nici fapte reale nu erau punctul lor de plecare, ci starea preoțească întreagă era trasă în noroi și pingărită cu tot felul de blăstămuri; și numai unii puțini, cari erau cunoscuți de toți ca membri destructivi și răi ai clasei preoțești,

căreia îi făceau numai rușine, erau arătați în ziarele „democrațiilor” ca lumini curate și luceferi rari și senini ce ar pute servi ca model pentru toată lumea — și aceasta numai pentru faptul că, în vederea unor avantajuri și în speranța că peste faptele lor nevrednice se va așterne vâlul uitării, erau aderenți entuziasmați și „convinși” ai „democrațiilor”.

Restul mare, pilde alese de preoți adevărați, căzuse jertfă batjocurei și ocării, care se făcea public în fața țaranului român.

Pe învățători, cari împreună cu preoții formau pătura cultă de pe la sate și a căror bună înțelegere cu preoții a fost și rămîne una dintre condițiile cardinale pentru susținerea, întărirea și dezvoltarea elementului românesc dela țară, „democrații” îi cîștigă cu desăvîrșire prin faptul că le promiteau ameliorarea cea mai exagerată și, precum s'a dovedit mai pe urmă, imposibilă, în condițiile propuse, a salariilor lor; — deși în margini raționale ea nu poate să fie decît justă. Și cîștigîndu-și simpatiile lor necondiționate, „democrații” abuzează de buna lor credință și îi întrebunțează pe ei pentru a nimici vaza stării preoțești în ochii țaranului și pentru a-și întări și

## FOIȚA.

### Poporul martir!

Crengișul gol din cimitir  
Trezit de vînt șoptește  
Și multe povestește  
Mormintelor din șir;  
Ear prin a nopții ceață  
Plîng țurțurii de gheață  
Îți plîng amar destinul  
Poporul martir!

Le-am ascultat din pîr în fir —  
Și șoaptele din smidă  
Sunau a panachidă  
Sub bolta de safir;  
Căci dușmanii Te-apasă,  
Chiar fiii Tăi te lasă  
Bătîndu-și joc de Tine  
Poporul martir!

Cu ochiul aspru de fachir  
Dușmanul Te pîndește,  
Averile-ți sorbește  
În setea-i de vampir.

Descurcă-te Romine  
Din ghiarele păgîne!  
Acum îți sună oara  
Poporul martir!

Le-am ascultat și nu mă mir  
De-acele triste șoapte  
Rostite'n miez de noapte  
De tristul cimitir;  
Căci ai puțini pe lume  
De-o lege și de-un nume  
Să-ți apere destinul  
Poporul martir!

Sever Beuca Costineanu.

### Miramare.

Te văd în ochi, precum atirni  
De cuie pe pîrete,  
Și de-un trecut de amintiri  
Mi-i dor, mi-i dor și sete.

Dar nu gîndesc la luciul tău  
De-acum și dinainte,  
Și nici nu-mi trece zgomotul  
Saloanelor prin minte,

Nici zidurile tale reci  
Ce'n ceruri se ridică,  
Nici marea'n care te-oglindești —  
Toate-s nimic, nimică.

Eu nu te văd decît așa  
Cum ești țesut în lină,  
Castel ce-atirni pe-ai mei păreți,  
Cusut de-o scumpă mină.

Și din trecutul nostru viu  
Culeg o amintire,  
Ce stă povestea ta acum  
În vorbe să mi-o'nșire.

Eram departe, mîntea mea  
În vrafuri îngropată  
De pagini multe, grele cărți,  
Ce spun ce-a fost odată.

Dar gîndu-mi vecinic rătăcia  
Sburînd în altă parte,  
Și tupilîndu-se, tiptil  
El se ducea departe.

Și de-l prindeam, el nu voia  
Să știe de nimică,  
Și tot mergea în drumul său  
Ca ploaia ce tot pică.

Iar tu, copilă, izvorîai  
Tot lacrimi multe-multe,  
Și dorul tău voia din vînt  
Al meu dor să-l asculte.

Și ca să'nșeli tu vremea grea  
Și trista depărtare,  
Ce ne desparte-atit de mult,  
Desparte-atit de tare,

Prinzi acu'n mină și lină prinzi  
Și'ncepi încet a coase,  
Și gîndurile țî-le'nșiri  
În puncte prea frumoase;

În zidurile cafenii  
Tu viitorul coși,  
Și'n lina verde de copaci  
Nădejdea'n ani frumoși;

Și'n cer albastru și senin  
Încet-încet se'ncheagă  
Credința vecinică a ta,  
Iubirea ta întreagă.

Dar marea-adîncă crește tot  
Din lacrimile tale,  
Cînd singură te vezi și cînd  
Te prinde-adîncă jale . . .

avansa politica lor. Abizul artificial între preoți și învățători, un product satanic al politicii de corumpere a „democrațiilor“, ajunse să fie atât de mare, încât văzându-se numai unui pe alții, o patimă și ură neexplicabilă se aprindea între aceste două stări, a căror bună înțelegere și cooperarea frățescă ar fi atât de necesară și de folos popoului întreg.

Iar ca tovarăși de arme și de luptă, „democrații“ aveau pe cei mai pronunțați dușmani ai neamului românesc, cu cari se legaseră într'un grup politic comun.

Rupindu-se această legătură nefirească pe tema băncii și a postului de prezident al ei, care post bine plătit trebuia să-l ocupe un Român, iar Fl. Lupu își jurase ca numai el să-l primească, „democrații“ au făcut tot posibilul să facă pace cu acei Români pe cari cu un minut în urmă îi batjocuriseră în modul cel mai vehement, ca nu cumva ținta materială ce le suridea atât de aproape, să fie împinsă iarăși în necunoscutul viitor.

Afară de o singură voce sinceră și desinteresată, nici unul n'a îndrăznit, la adunările ce au urmat, să-și ridice glasul pentru a discuta lupta nenaturală și mijloacele detestabile întrebunțate de deputații democrați, ca lămurindu-se mai întâi asupra acestei pagini rușinoase din cel mai apropiat trecut, să creeze o altă bază, bună și tare, sinceră și românească, pe care înțimplări și uneltiri dezastroase ca cele din trecut să fie imposibile.

Graba cu care „democrații“ au ținut să încheie pacea, poartă caracterul cel mai pronunțat al nesincerității și al politicii lor egoiste și personale.

Pe cât de nefirești erau luptele sfâșietoare de mai înainte, pe atât de nenaturală și nelogică era graba nebună cu care au încheiat pace și care nu admitea nici o discuțiune asupra rușinosului trecut.

Să ne mirăm deci că imediat după încheierea păcii, neînțelegerile nădușite, nu înlăturate, au izbucnit din nou, cu deosebire persistând „democrații“ de a-și continua politica lor exclusiv personală de mai înainte?

Nu în așa mod se încheie pace, când sinceritatea și buna credință sunt motorii singuri și principali! Nu în așa chip se face pace între frați drepti și adevărați!

### Lupu la București.

*Se miră lumea pentru care motiv petrece dl Florea Lupu atîta vreme la București.*

*Noi nu ne mirăm de loc, căci cunoaștem bine planurile după cari îmblă Florea Lupu, ca un câțel flămînd după un os de ros.*

*Alta este însă cauza, pentru care noi sintem cuprinși de o justă mirare.*

*Am vrea să știm cărui fapt i-se datorește că lumea românească din regat mai suferă în țara sa pe un om ca Florea Lupu, care face parte dintr'o politică ce a pingărit cu cuvintele cele mai rușinoase tricolorul român, care în fața publicului mare, prin ziare și la tribunalul din Cernăuț, a ofensat toată cinstea și onorabilitatea regatului român, zicînd că doamnele din el ar fi femei corupte și desfrîdate, care a avut îndrăzneala nerușinată de-a se atinge de bătrînețele cinstite și venerabile ale unui Tit Maiorescu, făcîndu-l mincinos, necinstit și sperjur, și care a cutezat să încerce cu ocări calitățile eminente de profesor și adevărat Român ale unui N. Iorga.*

*Oare Romîni din România și în special cei din București nu au ochi și pentru întîmplările de la noi din Bucovina, mai ales cînd acestea îi privesc și pe ei, cum și onoarea și moralitatea lor?*

*În altă țară un așa om nici un minut nu ar pute să-și arate fața pînă pe cari i-a ofensat în sentimentele cele mai nobile și delicate. Și Florea Lupu petrece la București de atîta timp! Și pentru ce!*

*Fraților romîni, luați bine sama ce faceți!*

### „Neamul Românesc“ și „Apărarea Națională“.

Întîmpinarea ce tocmai »Neamul Românesc« o face în No. 41 »Apărării Naționale«, ar pute să descopere o întreprindere cinstită și

românească precum este »Apărarea Națională«.

Noi judecăm însă pe oameni după faptele lor. Respectăm și vom respecta totdeauna pe acel Iorga, pe care îl cunoaștem din Bucovina și dela Cernăuț, admirăm și vom admira pe acel Iorga care cu energie rară și neclintit entuziasm a arborat și în România frumosul steag al naționalizmului și care în paginile »Neamului Românesc« este o sentință trează a adevăratului românism.

Dar ne mirăm mult de acel Iorga, care în numărul 41 al »Neamului Românesc« a iscălit articolul »Dezbinări bucovinene«.

Ne mirăm mult că acel Iorga, care în țara lui este inițiatorul și apărătorul ideii naționale, primește cu atîta răceală și aversiune ziarul »Apărarea Națională«, care și el este un apărător tot atât de hotărît al ideii naționale, și aceasta într'o țară, unde poporul român este expus pericolului pierzării.

Unde, unde a citit d-l Iorga pe steagul nostru scris »ură, și numai ură« precum zice D-Sa? cînd articolul de fond din numărul întâi, care nu-i decît o privire istorică asupra politicii din trecut, încheie astfel:

»Apărarea Națională« va aduna în jurul ei toate forțele cinstite românești și va combate specularea, pentru interese particulare, a popoului și a naționalizmului său. Ea va căuta să înlătore demoralizarea cea mare ce a fost băgată în popor de către oameni lipsiți de suflet și cinste. Ea va propaga pacea și buna înțelegere întru realizarea idealului național, a ridicării popoului românesc din Bucovina la primul rang de popor conducător în această țară. Ea va căuta să adune toți Romîni de bine într'o singură tabără ce ar fi în posibilitate de a da piept ori cărui dușman. Ea va căuta să aducă în calea dreaptă națională pe toți aceia cari acum rătăcesc, conduși de interese dăunătoare interesului general. Dar tot »Apărarea Națională« va combate cu

toată convingerea și energia unui ziar național nu numai pe toți dușmanii ei externi, ci și pe toți aceia ce-și zic Romîni, dar ale căror fapte de acum înainte vor mai perzista de a fi contrare intențiilor și intereselor naționale românești.

În fața acestui program frumos și cinstit, cum poate dl Iorga să se gîndească la ivirea unei nouă »Voința Popoului« și la deschiderea unui nou scandal sub ochii străinilor, ca să termine cu declararea »că nu-i pare bine de ivirea »Apărării Naționale«?»

Și bucurîndu-se d-l Iorga de declarațiile d-lui Lupu, pentru D-Sa decînd vorbele au mai mare preț decît faptele? Decînd vorbele d-lui Lupu din scrisoarea adresată d-lui Iorga, au pentru acesta mai mare preț decît faptele d-lui Lupu, depuse în ziarul »Voința Popoului«, de care însuși d-lui Iorga îi este groază? Decînd, pentru d-l Iorga, acel ce se apără o apărare legitimă în contra celui ce-l atacă, este cel »vinovat« și »cel ce provoacă«?

Ce durere justă ar trebui să simtă d-l Iorga, cînd noi l-am găsi vinovat și l-am condamna pe d-lui, care a pornit o luptă dreaptă în contra politicii nenaționale de pînă acum!

Și ce durere trebuie să simțim noi cari am arborat steagul apărării naționale și al românizmului cinstit, într'o țară care este expusă pericolului iminent al desnaționalizării!

Și aici d-l Iorga se împiedică de persoanele tipărite în fruntea ziarului și nu ține samă de programul desfășurat și nu așteaptă faptele ce se vor săvîrși?

Cauza românească ne este însă prea scumpă și sintă, decît să ne pierdem curajul chiar și în fața acestei primiri ce ne-o face d-l Iorga.

Cumpătați, serioși, cinstiți și hotărîți ne-am grupat în jurul steagului românesc, și cumpătați, serioși, cinstiți și hotărîți voim să luptăm.

Și cînd tabloul l-ai gătit  
Și ne văzurăm iară,  
Tu mi-l-ai dat ca dulce dar  
De ziua, cînd cîntară  
Și pentru mine-ursitele  
Cîntare prea aleasă,  
Și cînd în leagăn mi-au venit  
Ca tu să-mi fii mireasă.  
Și iau tabloul și îl prind  
În cadru lat, albastru:  
Iubirea și credința ta,  
Al vieții mele astru,  
Să fie prinsă'n cadru lin  
De-amor și de credință —  
Iubirea sintă-a lui Hristos  
Să-și afe biruință.  
Și stă tabloul atîrnat  
De cue pe perete,  
Iubirea mea de-a ta, și-a ta  
De-a mea tot are sete.  
Și-acuma stăm în fața lui  
În dulce desmierdare,  
Iubirea noastră-are'nceput,  
Sfîrșit ea însă n'are.

### Plutașul.

Pe spate de valuri alunecă'n vale  
Plutașul, și-i frate cu plutele sale,  
Și'n leagăn de ape viață și-o crește  
Și'n apă el muncă și-odihnă găsește.

Plutașe, plutașe, feri colo în lături!  
Nu vezi acea stîncă crescută în pături,  
Ce'n veci străjuiește virtejul de apă,  
Ce fund îți desgropă, ce groapă îți sapă?

Plutașul nu crede, plutașul n'aude.  
Virtos cirmuiește el birnele-i ude,  
Cu cirna el taie protivnice unde  
Și ochi și gîndire în valuri ascunde.

De mii de ori stîncă în față-a văzut,  
De mii de ori stîncă 'napoi a trecut;  
De cite ori numa-i venise lui rindul,  
A frînt el virtejul, sub plută băgîndu-l.

Plutașul se pune pe birne călare,  
Și cirna sfîntește în fierbere mare  
Și'n spume o poartă, și pluta se duce,  
Și'n fugă plutașul mai face o cruce,

Și pleacă. Iar pluta e numai săgeată,  
În urmă remîne suflarea înceată,  
O clipă — și stîncă'n fiori se ridică  
Și'n cale se pune și pluta-i despică,

Și-i fură pămîntul de lemn sub picioare  
Și'n clocot stă birnele'n fund să-i coboare,  
Și'n numele tatălui drept îl lovește,  
Și'n groapă de ape mormînt își găsește

Sărmanul plutaș. El a frînt voinicește  
Virtejul, și-acum în virtej odihnește . . .  
Și astăzi mai zice povestea lui încă  
O cruce de lemn ridicată pe stîncă.

### Auzi copacii . . . ?

Auzi copacii cum jălesc,  
Bătuți de biciul unui vînt,  
Și murmurînd cum impletesc  
Din legănat de crengi un cînt?

Vezi frunzele cum se desprind  
Și cum le cresc aripi în sbor,  
Cum pleacă ele, pribegînd,  
Și-apoi în iarbă cad și mor?

Vezi păsările cum s'ascund  
De groaza vîntului limbut,  
Și cum își caută în fund  
De streșini adăpost pierdut?

Și vezi mesteacănul pletos,  
Cu haină albă ca de var,  
Cum plete verzi coboară'n jos,  
Cum plete verzi în sus îi sar?

În peteci nourii se rup,  
Se spînzură de cerul sur,  
Văzduhul tremură ca'n stup  
Și ploaia vine ca prin ciur.

Dar ce ne pasă de furtuni,  
De-al ploii plins și-al ei suspin,  
Cînd scut de crengi ne fac brazi buni:  
La noi e soare și senin!

Radu Sbiera.

## Dr. Florea Lupu în „Neamul Românesc”.

### II.

Fără îndoială, noi Românii din Bucovina avem să ne luptăm cu multe și mari greutăți. Iar cel mai mare rău pentru noi nu sînt dușmăniile, în parte firești, ale contrarilor noștri etnici și politici, a căror activitate e imposibil să nu se lovească de rezistența noastră, fiind scopurile lor contrare celor românești; ci răul cel mai primejdios și îngrozitor pentru noi sînt acei Români ce-și zic Români, dar ca intențiuni și fapte sînt cei mai pronunțați dușmani ai binelui și ai progresului poporului român, fiind ei dușmani interni și acoperindu-și fața adevărată de trădători cu masca prea înșelătoare a faptului că sînt născuți Români și vorbesc românește.

Și ei, cari toată preocupățiunea lor și-o concentrează în ciștiguri personale, în dauna și spre ruinul corpului întreg românesc, se numesc înșiși «incontestabil cei mai desinteresați și credincioși apărători ai cauzei naționale»; iar publicul mare român, cu deosebire cel de peste hotare, străin de evenimentele triste ce se desfășură la noi, și lipsit de informațiuni exacte și reale asupra situațiunii noastre adevărate, prea ușor se vede momit de a da crezămint unor vești false și contrare tristului adevăr, semănate și împrăștiate de ei cu dărnicie și rea credință prin ziare, reviste și în discuția publică.

«Venii la noi!» zicem și noi împreună cu dl Florea Lupu, «vedeți situația noastră politică cu ochii proprii și apoi judecați!»

Și atunci nici un Român de bine nu se va afla care, căzînd jertfă înșelăciunii și mistificării, să dea crezămint unor scrisori de felul celei a dl-lui Florea Lupu, și care să nu simtă o justă îngreșare față de așa întortochieri și falsificări ale tristului adevăr.

Dar atunci nici n'am mai pute să fim încă odată martori mihniți ai surprinderii uimitoare de a vede o așa scrisoare tipărită pe paginile românești ale unei reviste ce se clădește și bazează pe entuziasm sincer și pe principiu și trai românesc.

Atunci și Românii de peste înguste hotare ale Bucovinei își vor ciștiga înșiși încredințarea cea mai perfectă că faptele cari dl Fl. Lupu le amintește, punindu-le la activul său propriu și al partidului său, sau sînt fapte adevărat românești săvîrșite de cu totul alte persoane decît «democrații» și curentul lor, — sau sînt fapte pline de primejdie și stricăciune pentru poporul român, îndeplinite de «democrați».

„Intreținem relativ puternice organizațiuni politice, naționale, culturale și economice”, ca internatele de băieți români din Cernăuți, Siret, Rădăuți și Suceava, internatul de fetițe din Cernăuți, palatul național din Cernăuți, diferite societăți de cultură și binefacere, cabinete de lectură pe sate etc., etc., dar aceste toate s'au înființat și se înființază cu cele mai enorme jertfe de cătră elemente adevărat românești, de oameni cu tragere de inimă pentru popor și chinurile lui, și străine de tot de certele stericile și de politica subversivă de îmbogățire proprie, inaugurată și patronată de curentul «democratic».

»Organizăm orfelinate pentru scăparea copiilor muncitorilor români de 'popul slav», dar aceste orfelinate sînt create de

»Societatea Doamnelor române», în care diavolul «democratismului» domnilor «democrați» încă nu a reușit să-și bage codița.

»Organizăm bănci sătești spre a scăpa pe țărani de jafurile liftelor străine pribegite», dar aceste bănci sătești, băncile raifaisiane, sînt toate create de fostul partid poporal-național, și înființarea lor a fost condusă de un membru cuminte și devotat al lui și al poporului, de regretatul Grigoriu Filimon. În contra acestuia însă ziarul dl-lui Florea Lupu »Voința Poporului» a pornit o campanie de nimicire, și cînd, după faimoasa împăcare de acum doi ani, avea să se numească un inspector pe lingă banca țării, atunci »democrații» erau aceia cari, în tot chipul, voiau să înlăture pe Grigoriu Filimon, un bărbat atît de bine meritat de poporul român. Sărmanul Filimon, deși abia după multe și mari stăruinți din partea prietenilor săi a fost numit inspector, totuși, de supărare pentru nenorocirea ce avea să-l pălească, a nebulit și — a murit.

Astfel politica »națională» a »democraților» înțelege să răsplătească binele mare ce un adevărat Român îl aduce poporului său, numai pentru motivul că acel bărbat lucrează exclusiv și în mod absolut desinteresat pentru poporul român, și nu voiește de loc să se inhame la carul înglodat al politiceii lor personale și de familie.

## Banca țării.

### II.

De tot puține provincie vor fi existînd în monarchia noastră, unde să fi fost cămătăria așa în floare precum în țerișoara noastră. O mulțime mare de singuratici indivizi, cari se feriau de lucru mai greu, s'au fost dedicat eminentemente meseriei de cămătar, despoind astfel în modul cel mai geșeftăresc pre cei nevoiași.

Spre a pute și mai lesne despoia pre cei lipsiți de bani, au creat mai tîrziu singuratici cămătari și bănci uzurare, cari primind creditori dela institute mari, împrumutau apoi bani la cei lipsiți, firește cu tot atît de mari procente, ca și singuratici cămătari. Fiind ciștigul cu cămătăritul fără multă trudă, se lățiră astfel de bănci uzurare peste întreaga Bucovină, crescînd din zi în zi, ca și ciupercile pe un loc mlăștinos.

Nu numai în capitală și în orașele din provincie, dar și în cele mai multe sate au fost înființate bănci cămătărești și țărani neexpert, care avea trebuință de bani, cădea — necesitat de referinți — în ghiarele acestor lipitori. Mulțimea mare a gospodăriilor țărănești, cari au trecut în decursul timpului în mîna cămătarilor, e dovada cea mai bună despre roadele băncilor cămătărești.

Adevărat, că afară de băncile cămătărești mai existau în capitală institute mari de credit, precum banca ipotecară, casa parsimonială ș. a. Institutele acordau însă împrumuturi de regulă numai la proprietari mari precum și la persoane, cari se bucurau de un credit mai mare. Poporenii dela țară li-s'a ajutat prin aceste institute numai de tot puțin.

Referințele materiale descrise mai sus, cari se lățiau din an în an ca și o cengrenă tot mai mult între

poporenii dela țară și cari curînd sau mai tîrziu trebuiau să necesiteze pe țărani nevoiași, ca să-și părăsească vatra părintească și să caute zile mai senine prin Canada, au dat naștere ideii de a crea prin toate satele bănci după sistemul raiffeisian.

Precum am amintit deja într'un articol din numărul trecut, a fost pusă ideea aceasta în practică de cătră partidul poporal în frunte cu Dr. Iancu Flondor și Dr. George Popovici, cari au aflat întru realizarea acestei idei un sprijin puternic în persoana vrednicului paroch din Crasna Mihai Bendevschi precum și în persoana regretatului Grigori Filimon și al altor bărbați cu dragoste sinceră pentru poporul românesc.

Într'un timp relativ de tot scurt au fost înființate peste o sută de bănci sătești, cari aveau scopul de a acorda la țărani în timp de nevoie împrumuturi mici, scăpîndu-i astfel măcar în parte de geșeftăriile cămătarilor.

Firește că băncile sătești, împrumutînd numai sume mici și numai pe timp scurt, nu au putut satisface toate trebuințele bănești ale țărănilor.

Spre a înlătura și acest inconvenient s'a gîndit partidul poporal în frunte cu Dr. I. Flondor deja înainte de mai mulți ani la înființarea unei bănci ipotecare cu garanța țării.

Pentru înființarea unei astfel de bănci erau însă necesare studii temeinice ale referințelor țării, precum și colectarea unui material statistic, care să lumineze în toată privința starea economică a poporenii dela țară.

Deoarece pretindeau lucrările aceste preparative un timp de mai mulți ani, au fost inițiate în anii 1898 pînă la 1903 pertractări cu banca ipotecară și anume într'acolo, ca aceasta să acorde împrumuturi ipotecare pe timp mai îndelungat și sub condițiuni favorabile și la poporenii dela țară.

Pertractările, cari au urmat în privința aceasta cu banca ipotecară au avut rezultat favorabil. Banca ipotecară a declarat, că e gata să acorde și împrumuturile amintite și anume cu condiția, dacă va da țara garanța pentru capitalul, ce trebuia să fie aquirat spre scopul acesta.

Ideea de a delătura în modul acesta lipsurile bănești era în orice caz foarte salutară și aceasta cu atît mai mult, că banca ipotecară se bucura la timpul său de un nume foarte bun, care era o garanță sigură, că-și va putea aquiră lesne capitalul necesar.

Soartea a voit însă altfel.

Hiperimpulziv și înfumurat de fire și deci dornic după măriri fantastice, pe de altă parte împins de nesațul familiar, a început acum patru ani Aurel Onciul agitațiile sale prin țară. Agitatorii anume năimiți alergau din sat în sat și anunțau sătenilor, că a sosit mesiasul de mult dorit, care va scăpa pe țărani din ghiarele nevoilor lor.

Decapitarea boierilor, detronarea metropolitului și apoi împărțirea între țărani a moșiilor ciștigate în acest mod pre-

cum și înființarea unei bănci mari a țării, care va aduce cu vagoane bani în țară, erau lozinca agitatorilor.

Care cunoaște referințele dela țară și îndeosebi mîntea ușoară a țărănilor nostru, nu se va mira de loc, că promisiunile aceste au fost încoronate cu efectul dorit și aceasta cu atît mai mult, deoarece chiar și mesiasul cel nou nu a întrelăsat să se arate, înconjurat de profeții și apostolii săi, »poporului împilat» și să confirme curînda realizare a tuturor promisiunilor.

Dacă e adevărat, că în istorie trebuie să fie înșirate pe lingă evenimentele cele înălțătoare și împrurările create de oameni cu inimă mohorită, atunci nu putem trece cu vederea nici acele momente, cînd noul mesias, propovăduitorul batjocurei, sudalmei și urei între frați, a intrat, acompaniat de vre-o trei confrăți în idei, în încăperile dietei țării.

În ajunul alegerilor dietale era fiecare cuvînt o promisiune. Cea mai lucrativă pentru familie era din mulțimea promisiunilor în orice caz banca țării și unica cu șanse de reușită. Trebuia deci să fie realizată.

O proviziune familiară de cincizeci de mii de coroane, un salar anual familiar de optsprezece mii cor. plus proviziunile laterale, apoi puterea dictatorială asupra tuturor păturilor din țară fără deosebire de neam și lege, cîte noțiuni pentru folosul familiar, tot alțea îndemnuri puternice pentru o purcedere energetică întru realizarea scopului mării.

Rachete oratorice precum: »nimic mai ușor, decît de a aduce un vagon și de e necesar chiar și mai multe vagoane cu hirtie, cari metamorfozate în scrisuri ipotecare ale țării sînt singure în stare să salveze pe bietul țaran din ghiarele sărăciei etc., etc. . . .», trebuiau să impună colegilor, cari n'au absolvat școalele financiare mai înalte din Vest.

Studii temeinice privitor la starea economică a țării, sau privitor la necesitatea mărimii creditului, sau eventual chiar compunerea unui material statistic și multe alte de felul acesta . . . pentru ce??

Elaborarea unui statut amăsurat suferințelor țării . . . se înțelege . . . superflu cu totul. Statutele băncii țării din Bohemia și Moravia erau doară deja elaborate de alții. Alții au făcut și studiile necesare. Reim' Dich, oder ich Friss Dich!

În fine, după multe tribulări psihopatice au fost votate de cătră sfatul țării statutele băncii țării, punîndu-se astfel temelie acelui institut, care avea să aibă misiunea de a scăpa pe țaran din chaosul nevoilor sale.

Că au fost astfel de statute, cu totul străine de referințele țării, votate de cătră o majoritate dietală, care se poreclia singură — Freizinigă, — nu ne miră de loc. Nu ne putem însă explica, că guvernul, care e de altfel foarte scrupulos față de introduceri nouă — dovada cea mai bună legea pentru desrădicarea drepturilor de propinație —, s'a grăbit să reco-

mande sancționarea statutelor din chestie.

Fiind totul făcut în pripa cea mai mare, era lucru firesc, că chiar dieta aceea, care a votat statutele, nu avea curajul necesar, să le pună în practică.

Spre a nu rămîne cu totul de rușine, s'au inițiat din nou pertractări cu banca ipotecară și de astădată cu scopul, ca banca ipotecară să binevoiască a purta în viitor firma frumoasă a unei bănci a țării.

După pertractări de mai multe săptămîni urmate între delegații băncii ipotecare și între delegații dietei țării, a fost realizată în fine și fuziunea din chestie, care era singură în stare să feriască țara de un ruin total.

Fuziunea n'a fost de loc ieftină, căci din punca țării a fost plătită drept proviziune binemeritată pentru truda mare a mijlocitorilor o sumă peste 100.000 cor., iar acțiunile băncii ipotecare în valoare nominală de patru milioane cor. au fost cumparate de către banca metamorfozată cu prețul de opt milioane cor. Lucru natural deci, că chiar în prima zi a început institutul nou „banca țării“ activitatea sa cu o datorie de aproape cinci milioane cor.

Afară de cheltuelile mari create prin modul transacțiunii s'a purces în acelaș mod darnic ba chiar risipitor și cu compunerea aparatului de administrație.

Astfel au fost angajați un preșident nu prea ieftin cu un salariu anual bagatel de 16.000 cor. și trei vicepreșidenți, fiecare cu un salariu anual de 5000 cor. mai departe o mulțime mare de cenzori și curatori cu un salariu anual de 12.000 cor. Și numărul funcționarilor celorlalți a devenit în puține zile de trei ori mai mare, ca la banca ipotecară.

La angajarea singuraticilor funcționari firește, că nu s'a purces din punctul de vedere, dacă mai e de trebuință un funcționar și dacă respectivul funcționar n'a fi numai un balast în biurou, ci cu totul alte motive au fost dătoare de ton.

Ca să poți deveni un funcționar bine dotat la banca țării, era suficient să fi un agitator bun și să fi probat talentul în sensul acesta la alegerile premergătoare.

Un preșident salarizat precum nici într'o provincă, trei!! vicepreșidenți salarizați, precum nici într'o provincă, cenzori, curatori și un balast de funcționari, precum nici într'o provincă, plus proviziunile și pierderile cu transacțiunea precum nici într'o provincă.

Eată profitul cu înființarea băncii țării.

Se înțelege de sine, că socoteala va trebui să o achite țărănul, care avea să fie salvat din ghiarele cămătarilor.

(Va urma).

## „APĂRAREA NAŢIONALĂ“ ÎN ȚARA.

Audiatur et altera pars.

(Urmare).

De și-ar da Satana aer de Archangel cuvios, imitînd pioase cuvinte dumnezeiești spre a face proseliți infernului — n'ar fi

lucru încă atît de revoltător, și procedura lui nu s'ar putea numi culmea neruşinării, ştiut fiind că trufia este prima sa însuşie; cînd îl auzi însă pe un răstăcit fiu al neamului tău, care a adus cele mai mari dezastre asupra naţiunii noastre, dîndu-şi aer de apostol naţional, primul și cel mai desinteresat, te întrebi involuntar: lucrează omul acela în bună credință sau de fapt este încorporată în el quintesența tuturor răutăților? Intr'o scrisoare adresată profesorului din București N. Iorga și publicată în »Neamul Românesc« din 21 Sept. st. vechi, doctorul Florea Lupu, muștrînd întru citva pe numitul profesor pentru lipsa sa de informațiuni exacte relativ la referințele dela noi, îl informează astfel:

„Aprecierile D-Voastre sînt greșite. Nu cunoașteți dumneavoastră referințele noastre naționale din Bucovina, nu cunoașteți dumneavoastră enormele greutăți cu care avem zilnic a ne lupta spre a face un pas înainte pe terenul național-cultural, nu cunoașteți dumneavoastră infernalele uneltiri ale dușmanilor poporului român, nu cunoașteți dumneavoastră infamul sistem de corupțiune și depravare morală, ce s'a pus în lucrare chiar în sinul Romînilor bucovineni pentru a putea dărîma ultimul rest al rezistenței și apărării naționale (!!) nu știți dumneavoastră că tocmai în urma actelor de corupțiune săvîrșite s'au ivit sufelete — cu adîncă durere mărturisim — romînești, care tradează fără orice scrupul pentru un blid de linte cele mai prețioase interese naționale, nu știți dumneavoastră cit eroism național se cere ca să poți lupta între două focuri, ca să poți lupta contra dușmanilor de neam nemişcați, a căror lozincă sună: „Strivirea neamului românesc din Bucovina cu orice fel de mijloace“, și ca să poți totodată lupta contra fiilor rătăciți de neamul românesc, cari, pentru niște interese egoiste și mirșave, dau ajutor dușmanilor noștri de neam.“

Iată ipsissima verba ale lui Florică Lupul A stat, se vede, în fața unei oglinzi și cuprîns de furiile regretului a recunoscut pe monstruosul »fiu rătăcit de neamul românesc«, pe care îl descrie mai sus în toată hîzenia sa, căci iată cum se tîlmăcește pe romînește pasagiul citat din scrisoarea lui Florică Lupu:

»Nu cunoaște nici profesorul N. Iorga și nici toată lumea de dincolo referințele naționale din Bucovina« decît numai din organele democratice, cari orice eveniment politic îl prezintă numai într'o lumină favorabilă pentru politica lor de partid, cari totul ce se poate numai exploata ca reclamă pentru întărirea poziției lor — o afișează în toate unghiurile și o țipă cu toată prisosința în toate urechile credule, nu spre a folosi neamului românesc, ci partizanilor democratîci. Nu sînt cunoscut referințele naționale bucovinene nici de aceea, pentru că democrații le-au mistificat cum numai au putut mai tare, producînd nu numai pentru lumea romînească de peste frontiere, ci și în șirurile națiunii noastre de aice cea mai teribilă confuzie și desorientare, greață și desgust, apatie și indiferență, așa că toți cei mai de seamă fii ai națiunii noastre, cum e bunăoară D-rul Iancu Flondor, baronul Eud. Hormuzachi etc. stau la o parte, lășînd curs liber evenimentelor, ca și un proprietar, ce vede un potop de lăcuste pustiînd o parte din țarina sa, dar nu le gonește, ca să nu se apuce și de cealaltă parte.

«Enorme greutăți, cu cari zilnic are a se lupta» Dr. Florea Lupu și cei

împreună cu dînsul sînt de sigur de altă natură, nu «spre a face un pas înainte pe terenul național-cultural». Acel «înainte» pe terenul național — doară cu progresul lăcustelor din asămănarea citată să poată fi comparat, căci cari sînt progresele naționale ce le-am făcut noi în era democratică? Cari? Așa zău, Dr. Lupu ni le înșiră pe toate în scrisoarea amintită: »întreținem puternice organizațiuni politice, naționale, culturale și economice, întreținem un jurnal săptămînal, scris pe înțelesul țărănului «Voința Poporului» și împărțit între țărani gratuit în mii de exemplare, organizăm orfelinate pentru scăparea copiilor muncitorilor romîni de potopul slav, cumpărăm și desfacem moșii între țărani, organizăm prăvălii romînești și bănci sătești spre a scăpa pe țărani de jafurile litvelor străine pribege».

Fie că pentru întreținerea organizațiilor lor politice democrații sacrifică, după cum ne asigură Lupu și «farmaturile adunate de pe la gură» — nu e treaba noastră; noi constatăm numai adevărul că această organizare a lor nu s'a făcut și nu se întreține în contra străinismului ci numai în contra noastră. Cînd s'a creat partidul democrat, s'a creat cu menirea specială a nimici pe boierii romîni și pe preoții romîni, s'a aliat cu toți contrarii neamului nostru, cu Ruteni și Ovrei și cu toate tîlpile infernului și intrînd în popor, l'a înveninat prin cele mai detestabile agitațiuni în contra păstorilor săi sufețești și contra acelei boierîmi, cu care peste cite-va luni a încheiat democratismul bucovinean frăție de cruce. Deci cheltuelile cu organizația nu sînt decît un sport, care numai național nu poate fi numit; din contra se poate privi de o operă anti-națională în toată puterea cuvîntului. Tot așa și întreținerea jurnalului săptămînal «Voința Poporului», care se distribuie gratuit între țărani romîni în mii de exemplare, nu e un progres, ci un blăstăm național, ceea ce vom documenta cu altă ocaziune.

(Va urma).

## Știri locale și din țară.

**Cununie.** Dumineca trecută a aflat loc în Cernauf cununia dlui I. Procopovici, farmacist, cu domnișoara Marița, fiica profesorului de universitate Constantin Popovici.

— Azi va fi celebrată la oarele 5 p. m. în biserica parochială din Crasna-Ischi cununia dlui Arcadie Piotrovski substituit de notar cu domnișoara Silvia, fiica vrednicului paroch Mihai Bendevski.

Felicitările noastre!

**Mandatul polon în Bucovina.** De mai multe zile petrec în Viena mitropoliții poloni Bilczewski și Theodorowicz spre a interveni pe lingă premierul Beck între altele și privitor la mandatul polon în Bucovina. Considerînd pe poloni de cei mai sinceri aliați ai Romînilor dorim ca intervenția să fie încoronată cu succes.

**Fondul religionar și institutele filantropice gr.-or. romîne.** Inainte de doi ani a petiționat comitetul societății »Școala romînă« din Cimpulung pentru o subvenție cu scop ca să înființeze un internat pentru elevii gr.-ort. romîni dela școala profesională din Cimpulung, dar' pînă acuma n'a sosit nici un răspuns. Se svonește știrea cumcă chiar venerabilul consistoriu gr. or. — motivele nu sunt cunoscut — să fi refuzat acordarea unei subvențiuni bănești cu toate că guvernul țării a sprîjinit această afacere. Cînd e vorba să se atribue ajutoare bănești la văduve de consilieri cu o pensie grasă (vezi Wlazl), remunerățiunii la funcționari străini, lemne

grătuite la institute iesuitice, sau locuri de sute de mii la asociațiuni streine (pentru internatul ucrainist în Coțmani) atunci se arată factorii competenți inderosebi venerabilul consistor darnic de tot, dar cînd e vorba de sprîjinirea unei instituțiuni romine gr.-or. atunci nu-s parale. Sîntem foarte curioși cum se va rezolva cererea internatului romîn din Cimpulung.

**De ale consiliului școlar districtual din Cimpulung.** Cunoscut este, cumcă consiliul școlar districtual e primul for pentru afacerile școlare populare din districtul respectiv și un progres temeinic pe terenul școlar e garantat numai atunci, dacă membrii consiliului școlar sînt bărbați experți și totodată cu caracter firm și bunî romîni, cari nu se lasă seduși de egoismul personal, ci au în vedere numai binele obștimei. Devenînd prin transferarea consilierului I. Calinescu un post liber în consiliul școlar districtual din Cimpulung, se svonește, că postul acesta a fost promis de către un membru prea puternic al comitetului țării unei persoane, care pînă acu n'a dovedit alte calități, decît acele ale unui comandant vrednic al avangardei agitatorice. Atragem atenția forurilor competente că există atît în Cimpulung precum și în Dorna bărbați mulți vrednici cari ar putea aduce națiunii roade frumoase prin vastele lor cunoștințe pe terenul școlar. Remînă instituțiunile consiliilor școlare districtuale și în viitor lipsite de talente agitatorice.

**Escursiunea siviculților bucovineni la București.** Miercuri seara a trecut grupul siviculților bucovineni prin Burdujeni la București. La gara Burdujeni escursioniștii au fost binevențați în terminii cei mai calzi de către delegatul ministrului domnul Pretoreanu șeful biroului personal și de către șeful ocolului silvic. »Aduncata« domnul Vlad Lacinschi. Domnul Pretoreanu s'a asociat escursionișților și-i va petrece în tot cursul călătoriei. Romîni știi primi oaspeții lor!

**În Cucuirmare s'a ținut Duminică în 7 l. c. adunarea generală extraordinară a băncii raifeisene.** În direcțiune au fost aleși Anton Bejenar, Mazarî Ciobotar, Ioan Radul, Ioan Solonenca și Petru Damian, car' în consiliul de controlă Dimitrie Mintencu și Dimitrie Hnatiuc. Sperăm, că sub conducerea acestor bărbați nu se vor mai întimpla iregularități ca pînă acu.

**Societatea Mazililor și a Rezeșilor bucovineni** va ține adunarea sa generală Duminică în 21 Octomvre 1906 la oarele 3 p. m. în palatul național (piața principală No. 3). Seara va afla loc în pavilionul restaurantului Gottlieb jun. o convenire socială.

„Gazeta Bucovinei“. Ne sosește știrea surprinzătoare, că »Gazeta Bucovinei«, care pe lingă faimoasa »Voința Poporului«, era organul »democraților«, cu numărul de astăzi încetează de a mai apărea.

## Știri din lume.

**Patru copii în decursul unui an.** Tinăra femece Mărioara Lăcustă din comuna Plopeni a născut la 16 Octombre 1905 două fetițe iar la 25 Septembrie 1906 doi băeți, așa că astăzi ea are patru copii, cari încă n'au trecut vîrsta unui an.

**Congresul național al bisericii gr.-or. romîne** din Transilvania e convocat de către mitropolitul Ioan Meșianu pe ziua de 14 Octombre la Sibiu.

„Grănicerii făr' de nume“ este titlul unui prim articol din »Gazeta Transilvaniei«, care vorbește despre inaugurarea unui monument, ce reprezintă statuia Majestății Sale monarhului nostru, la Caransebeș în Banat. Monumentul ridicat în »vatra« vechilor grăniceri romîni și de foști viteji din regimentul «romîn» bănățean a căpătat inscripția: «Regelui Francisc Iosif I, grănicerii săi credincioși» în limba — ungurească. Glorie ieftină pentru fiii lui Arpad! Mai nostim este felul, cum s'a săpat inscripția pe monumentul din cauză. Foaia amintită zice anume: »Această inscripție s'a săpat în mod clandestin în noaptea de Simbătă

spre Duminecă, se zice sub paza a 200 de gendarmi și când a căzut vâlul de pe statuă, lumea a rămas surprinsă nu de ce n'a văzut, ci de ceea ce a văzut scris pe monument».

**Încercările contelui Zepellin** de a construi un balon aeronautic docil, au fost încoronate de un succes frumos. Marți în 9 l. c. numitul conte a făcut în Friedrichshafen o încercare cu balonul său nou construit și a documentat că munca și cheltuielile sale n'au fost zădărnice. Contele s'a urcat cu balonul său pînă la o înălțime de câteva sute de metri și cu toate că sufla un vînt vehement, a fost în stare de a diriga balonul în către voia. Problema balonului aeronautic docil e deci deslegată.

**Clubul somnoroșilor.** Cea din urmă inovațiune pe terenul vieții sociale engleze este așa numitul club al somnoroșilor. Un ziarist german a făcut o vizită acestui club pe care-l descrie în chipul următor: »Intru în casă! Peste tot o tăcere absolută. »Sunt introdus în primul salon, care este mobilat cu o simplitate mai mult decît spartanică. Pe mai multe scaune și bănci zac vre-o 12 membri ai clubului, scufundați într'un somn adînc. »In jurul unei mese, așezată într'un colț mai mulți joacă domino. Nici unul nu spune însă vr'un cuvînt. Afară de aceea mesele sunt acoperite cu o cuvertură, groasă, pentru ca jucătorii să nu facă sgomot. In primul etagiu se află o sală mare în care pe canapele dorm mai mulți membri ai clubului. In al doilea etagiu se află mai multe paturi în cari dorm alți membri. In acest salon perdelele sunt tras și transperantele lăsate.«

**Cinci milioane pentru a deveni sănătos.** La Copenhaga (Danemarca) a sosit un milionar lepros să consulte pe profesorul Ehlers, care a vindecat de groaznică boală pe mai mulți leproși din Islanda. El vine din Mexic, unde toți medicii l'au declarat incurabil. Bogătașul oferă o răsplată de cinci milioane de dolari (25 milioane coroane) aceluia care îl va scăpa de lepră.

**Siptale pentru animale.** În vremea de azi nu mai sunt ceva nou spitalele pentru animale. Numai America a fost în stare pînă acum să iasă cu o idee nouă pe acest teren. Astfel în Washington s'a înființat un spital pentru tot felul de animale, care stă sub direcțiunea și controlul ministerului de agricultură al Statelor-Unite. În acest «Infirmery of frees» cum îi zic Americanii (adecă spital pentru animale, se țin regulat cursuri patologice pentru animale și mai cu seamă se studiază în mod amănunțit plantele, că în ce privință sunt vătămătoare sau folositoare animalelor prin compozițiunea sucurilor lor. Dintre diteritele boale ale animalelor se încearcă în prima linie a se vindeca tuberculoza.

**Serbarea aniversării revoluției în Ungaria.** In toate părțile Ungariei s'a serbat cu solemnitate ziua de azi, aniversarea revoluției. La Arad, o delegațiune de deputați, în frunte cu președintele camerei, Justh, a luat parte la cortegiul

care s'a dus la monumentul martirilor și a depus o coroană. Reprezentantul guvernului a depus și el o coroană.

**Dorința sultanului pentru toți supușii săi.** Din Constantinopol se anunță că sultanul primind pe capii bisericilor din Turcia, a mai zis, că dorește traiu bun tuturor supușilor săi, fără deosebire de religione și de rasă.

**Urmările corsetului.** O anchetă medicală făcută asupra morței subite a unei domnișoare de 18 ani, Miss Ethel Stuart, care a căzut moartă pe șosaua dela Edenbridge (Anglia) a dovedit că fata a fost victimă a corsetului. Ea se strinsese prea tare, provocîndu-și o deplasare fatală a ficatului și stomacului.

### Știri ultime.

**Asociațiunea generală a funcționarilor** c. r. din Viena conchiamă pe ziua de Duminecă în 21 l. c. oarele 5 p. m. în sala primăriei din Cernăuți o adunare a tuturor funcționarilor din oraș și provincă. Astfel de adunări se vor ține în aceeași zi și în toate capitalele din celelalte provincie. La ordinea zilei este discutarea asupra mijloacelor pentru exepărarea unui «adaos de scumpete». Apelul lansat provoacă pe toți funcționarii să participe în număr complet la această adunare.

### Bibliografie.

Au apărut:

„Sămănătorul“, anul V. Nr. 38. Director N. Iorga. Sumarul: N. Iorga, Arhitectură românească. — O. Carp, Deșteptere (poezie). — Em. Gârleanu, Cea dintăiu dure. — S. S. Naum, La Ruginoasa în ziua de 2 Maiu 1906 (poezie). — I. Boteni, Hanul din zăvoiu. — C. Teodorescu, O vizită la cimitir (poezie după Vogel). — Vasile Mihălescu, Rotație în învățământul secundar. — I. M. Zatlukiericz, Căntece polone despre Moldova veche. — N. Iorga, Cronică. — X. Cugetări. — În supplement. Vederi ale mănăstirei Putna, din Bucovina, înainte de reparație. Din marginea Dunării, Căsuța răsleață, stejarii lângă gărlă.

**Aducem la cunoștința onor. cititori, că „Apărarea Națională“, din cauze tehnice, nu poate să apară acum decît de două ori pe săptămînă. În lăturînd piedecile ce ni-se opun acum la început, sperăm că cu începere dela 1 Noemb. ziarul nostru va pute să apară de trei ori pe săptămînă, cum s'a anunțat în numărul prim.**

## == Anunț == redacțional.

### „Apărarea Națională“

apare, pentru-că necesitatea ei e simțită în general; ea trebuie să apară mai întăiu spre a aduce lumină în tabăra română, căci fără lumină suficientă nu e posibilă operația ce trebuie făcută în corpul nostru național;

### „Apărarea Națională“

apare și intenționează consolidarea tuturor Românilor bucovineni sub un unic drapel național; ea va apăra și reprezenta tot atât de bine interesele învățătorimeii ca și pe cele ale preoțimeii, ale funcționarilor ca și pe ale gospodarului rural, în scurt ale tuturor fiilor națiunii românești fără deosebire de starea socială și fără alte considerări.

### „Apărarea Națională“

va fi purure expresiunea cea mai fidelă a voinței nefalsificate a poporului și a neamului românesc din această țară; ea nu stă în serviciul nici unui partid politic și nici nu este patronată de nime, dar nici subvenție nu primește din nici o parte și de aceea tot Românul, care dorește un progres neamului său să sară în ajutor acestei întreprinderi pornite din cea mai curată însuflețire.

### „Apărarea Națională“

și deschide coloanele pentru toți scriitorii și corespondenții naționali, invitându-i să nu întărieze a o sprijini din răputeri cu concursul lor.

Români bucovineni! Grupați-vă cu toții în jurul acestui ziar național!

Deci înainte cu încredere în Dumnezeu și sântenia cauzei ce o reprezentăm!

### Poșta redacției.

D-lui V. S. în T. Am primit poeziile. Vor fi publicate. Rugăm să ne scrieți corespondențe în proză. Material pentru foită avem pentru doi ani.

## Hotel „CENTRAL“

== SUCEAVA ==  
strada principală

== proprietar ==

## Hermann == Dermer

Bere de Ococim. Vin veritabil  
romînesc. Masă bună.  
Camere bine aranjate. ||

Redacția și administrația  
ziarului

## „Apărarea Națională“

== Cernăuți ==  
strada Francisc No. 17.

# Insoțirea de păstrare și credit pentru Cernăuț și suburbii

însoțire registrată cu garanță nemerginită

strada domnească 12, CERNĂUȚ, strada domnească 12

primește depuneri cu

6%

și dă membrilor împrumuturi cu

7½%

Oarele de birou:

== In zile de lucru 4—5 p. m. — Duminecă 4—6 p. m. ==

Posibilitatea este dată tuturor a obține cei mai frumoși, cei mai albi și cei mai sănătoși dinți prin **întrebuințarea cremei**

„**Matador**“ PENTRU DINȚI ALUI **Müller**

sau prin întrebuințarea pastei pentru dinți „**Matador**“, cari ambele sunt prin efectul lor antiseptic-aromatic cel mai bun și cel mai recomandat mijloc pentru curățirea dinților.

Se capătă în tot locul crema »**Matador**« în tube à 30 și 50 bani, pasta »**Matador**« pentru dinți în sticle à 1 cor.

==== Tubă de probă gratis. ====

DEPOSITORI:

**Josefy și Müller**

**drogărie, Cernăuț (Bucovina)**

strada primăriei Nr. 4.

Am onoarea să aduc la cunoștința p. t. publicului, că

**PRĂVĂLIA mea de MEZELURI**

se află în

**strada domnească Nr. 12**

și atrag totodată atenția, că am restaurat în timpul ultim cu totul localul meu, asigurând astfel onorațiilor oaspeți toate comoditățile.

**Lumină electrică. — Incăperi mari.**

Cel mai mare asortiment de **cașcavaluri și brânzeturi**. Cele mai ales felii de **pești marinați și afumați**. **Ceaiuri veritabile rusești**. Sticle originale de **vinuri roșe și albe veritabile de Rin și Bordeaux**.

**Pururea șuncă proaspătă de Praga.**

Cu destinsă stimă **EMIL BLAIM**.

Înființată la anul 1812.

**Prăvălie de coloniale, vinuri și mezeluri**

Înființată în anul 1812.

**Stefan Gaina** (mai 'nainte Anton Tabacar și Gaina)

**Cernăuți, piața principală Nr. 10.**

**Recomandă depoul său bogat de vinuri**

austriace, ungare, românești, franceze, spaniole și germane.

**Specialități de vin foarte vechi de Tokay.**

**Esențe de vin și de Champagne** original frances dela Pommery și Greno, Mumm și Comp.,

Hadsiek și Comp., Roederer, Moet și Chandon, Veuve Cliquot etc.

Singurul depou de **COGNAC** veritabil frances dela Josef Hennesy Co., J. F. Martell și Co., A. G. Menkow, Barnett și fii.

**Rum** și **Arac** original vechiu de Jamaica. **Liquere** și **Rosoglie** din Amsterdam și indigene,

**Bere** varitabilă engleză Imperial-Porter, de Saybusch, Pilsen, Okocim și **bere de export** din berăria Steiner în Cernăuți, toate în șipuri originale.

**Depou capital de toate apele minerale cele mai proaspete.**

Pentru primăvară: **Tot soiul de semințe pentru economie**, semințe de iarbă, legume și flori.

**Tot soiul de făină, păstăioase, victualii, zilnic unt proaspăt dela munte, brânză și copturi de tot felul.**

**Unicul depou al fabricii de argint-China a lui Christofle.**

**Leon Weiss**

Cernăuț, strada Templului Nr. 6.

**Local de barbirit și frizat**

**Serviț prompt.**

Subsemnatul are onoarea să recomande mult stimaților preoți Atelierul său pentru

**Confecționarea hainelor preoțești**

și a ornatelor, precum și a hainelor civile și uniforme

Comandele se efectuează cu multă precizieune. — Comandele din provincă efectuează prompt. — Drept măsură poate servi și o haină veche.

Posibilă și solvirea în rate lunare.

cu distinsă stimă

**Isidor și Juda Ziegler.**

Cernăuț, strada pietrelor Nr. 9.

==== Cumpărați numai dela ====

**Prăvălia Românească**

**CERNAUȚI**

==== strada principală No. 3. ====

Magazia „La favorit“  
**David Seinfeld**  
Cernăuț, piața principală Nr. 6  
recomandă onoratului public depoul său cu articole de modă pentru domni și anume:  
Albituri pentru domni, gulere, gilete, mantale de ploaie, manșete, cravate, cofere pentru călătorie, ghete, galoși, giământane.  
**PLĂTITE ȘI UMBERELE.**  
**Pălării, mănuși și articole de bijuterie.**  
Prețurile fixe sunt evidente pe fiecare bucată.

# SCHMIEDT & FONTIN

Drogherie la „cînele negru“, Cernăuț, Drogherie la „cînele negru“.

Centrața : str. principală Nr. 12. — Filiale : str. principală Nr. 2 și str. primăriei Nr. 10. — Sucursală la Cîmpulung.

**D**epou de droghe, chemicalii, colorii, lacuri, colorii în oțiu și lac, articole necesare pentru gospodării și case, — articole de gumă și medicinale. —

**Articole pentru desinfecție :**  
 Acid carbolic, var carbolic, creolină, cresolină, lisol, etc., var de nutrire (pentru vite) de **Barthels**.

**P**reparatele lui **Kwizda** ș. a. : praf pentru nutrire de vite, de mascari, fluidul de regenerare, antibacterion, praf pentru spălătul vitelor, clistere, trocare, legături și chișețe pentru cai etc.

Unsoare pentru copite și pentru piei.  
 Lacuri pentru piei, sapon pentru șele etc. etc.

**A**rticole pentru pomicultură ș. a. : coaje pentru legat, perii, ceară, proaște pentru stirpirea peronosperiei.

**Oleiu și unsoari pentru mașine.**  
 Unsoari diferite și articole tehnice, antimerulină carbolineum, ciment, gips, table pentru izolare.

Marfă bună, prețuri moderate. — Expediări în provincie se efectuează în fiecare zi.

## Reiner Wolf

strada templului Nr. 6.

Vinuri veritabile moldovenești, ungurești, austriace, italiene etc.

**Bucătărie românească.**

— Prețuri moderate. —

## Café L'Europe

proprietar **Salo Stern**

Local înzăstrat cu toate comoditățile.

Loc de întâlnire al societății de elită din Cernăuț, — indeosebi și al Romînilor. —

Toate jurnalele nemțești din țară și străinătate.

Multe jurnalele românești.

## Centrala: Magazie nouă vieneză

(Neues Wiener Warenhaus)

Strada primăriei Nr. 2

**Asortiment mare** pentru articole de galanterie și modă, precum și pentru pălării, ghete, albituri, umbrele, bastoane, mănuși, cravațe, gulere, manșete și pachiște etc.

Cel mai mare depou de confecție în :

Bluze, rochii, fuște, pestelci de mătăsă, batistă, postavuri de lână, voil, zephir și in, haine pentru copile și băieți.

Comfort de albituri pentru dame din :

in, batistă și chifon și zephir.

Toate în felurile cele mai fine și de rând.

Cel mai mare asortiment în :

ghete de chevreaux, piele de vițel, boxkalf, satin, de cerb și lac

precum și

gameșe pentru bărbați, dame și copii.

**Asortiment mare de ghete veritabile americane**

Toate cu prețuri fixe de fabrică.

Cele neconvenabile se schimbă pînă'n 14 zile.

**Filiala: Depoul primei fabrici de ghete Holitz**

Str. capitală Nr. 11, CERNĂUȚ, Str. capitală Nr. 11.

Mare deposit de unt proaspăt și brinzeturi dela fabrici din țară și străinătate.

Magazin de coloniale, mezeluri și vinuri

## Frații Tabacar

Cernăuți, piața principală (la 3 coroane)

Vinuri veritabile românești, austriace, ungurești, italiene și spaniole. Șampagnie Törley, Mum Heidsick-Monopol, Pomery, Aubertin. Mare deposit de compoturi, conserve și păstăioase uscate. Rum veritabil de Jamaica și Cuba. Diferite feluri de cafea, asemenea și ceaiuri veritabile rusești și chinezești. Fructe coloniale și felurite bonboane. Șocoladă și cacao precum sorbet, răhat și halva. Miere și ceară veritabilă. Coniac veritabil francez, bere veritabilă engleză Imperial Porter, de Saibuș, de Pilsen, de Ococim. Ape minerale. Copturi de Cabos de tot felul.

Marfă bună. Serviciu prompt.

Prețuri moderate.

# Marele magazin B. BALTINESTER junior

Cernăuț, Strada principală Enzenberg Nr. 3.

Depou al primei fabrici i. r. de alpaca și argint-china: W. Bachmann & Co. în Viena.



## Corturi

Recomandă noutăți în articoli de eamnă. de ploaie și soare, asortări bogate, colori negre și de modă.

de soare engleze și franceze, de dantele și modă recentă. Corturi pentru copile și copii.

Singurul depou de vânzare al vestitei fabrici de păpușerie de șevrou, Anton Capek din Viena, și diferite alte feluri și calități de Kneipp, opinci bosniace, păpuși de pânză, botine pentru Lawn-Tenis, engleze foarte fine.

## Gravate

din mătasă, zefire engleze și foulard, și genurile cele mai moderne.

## Lingerie pentru bărbați

și cămașo pentru turiști din veritabile zefyre engleze, pique, batist în colori moderne. — Gulere și manșete albe, batiste et c.

## Giorapi pentru domni și dame,

fuste. Asortiment de articoli pentru bicicliști, Lawn-Tenis și turiști.



## Pălării

Pălării fine indigene pentru bărbați și băiați. Pălării de sport esquisite pentru dame.

## Bonete pentru eamnă,

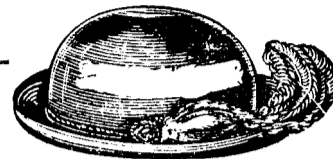
asortiment foarte bogat.

— Pălării de pîslă pentru bărbați, 30 grame de grele fașoane elegante de modă, colorite de modă. Tot felul de pălării moi și virtuose pentru bărbați și copii.

Manuși, glacé, chiar, mătasă, jersey și ață. Fabricate fine și alese.

Cergi pentru voiajuri, gemandane, cutii pentru pălării, necesarii pentru călătorii și de mîncare, tocuri pentru corturi și tot felul de articoli pentru voiajuri.

Obiecte de bronz și piele într'ales.



## Restaurant și hală de vin

Joset Katz, str. rusească 4.

Vinuri veritabile moldovenești și austriace cu prețuri moderate.

Bucătărie românească.

## DEPOU Julius Meinl

reprezentat prin Franz Josef Funtan

Cernăuț, strada primăriei 17.

Deposit mare de diferite feluri de cafe. Ceaiuri veritabile rusești. Ceaiuri veritabile englezești. Licoruri originale din țeară și străinătate.

Vinuri ușoare pentru masă de desert. Fructe coloniale și felurite bonbone.

MALIN CACAO

recomandat de autoritățile medicinale la boli de stomach, boli nervoase, anemie și pentru copii

Fundat în 1896.

N-rul Telefonului 167.

## Primul atelier bucovinean pentru confecționarea de uniforme FRANZ ZITTA

Calea Ardealului N-rul 5,

croitor al regimentului de infant. teritor. Nr. 22, furnisor al direcțiunii de poște și telegraf în Cernăuți, a funcționarilor c. r., expert autorizat pe lângă trib.

recomandă atelierul său spre confecționarea ori ce fel de uniforme de rînd și de mare ținută conform regulamentelor respective.

Deposit de toate felurile de armaturi. Confecționare de haine bărbătești cu prețuri moderate precum și a uniformelor pentru militari voluntari conform regulamentului.

Comande din provincie se pot primi la dorință și în persoană.

## Franz Löhner

birou autorizat de instalațiuni

pentru stabilimente de apăducte, băi și closete de tot sistemul, stabilimente calorifere și de canalizațiune.

Biroul de instalațiune, Cernăuți, Calea primăriei N-rul 27.

Toate lucrările ce aparțin acestei branșe vor fi efectuate solid și cu prețuri amăsurate în condițiunile cele mai culante. Pentru efectuarea tehnică esactă garantează praxa mea de 30 ani pe care mi-am câștigat-o în Austro-Ungaria, Germania, Francia, Anglia și America.

Cea mai bună conduită.

În cele mai multe căsi din Cernăuți am întocmit apeductul și canalizațiunea.

Toate felurile de șampanie din țară și străinătate: Coniac franțuzăsc în sticle originale, Martel și Henesi.

## Olga Andrușca

Cernăuț, strada domnească Nr. 8.

## Prăvălie pentru delicatose și coloniale.

Cele mai alese poame din țară și din străinătate.

Compote, conserve, paștete. Cel mai mare asortiment de dulceturi, șerbete precum și de caș-cavaluri și briuză din țară și străinătate. Depou permanent de maionese proaspete din sterlet și păstrăvi. Felurite fripturi reci și calde de sălbătăciuni. Cele mai alese feluri de pești, țipari marinați și afumați.

Comande pentru table complete, maionese, aspiciuri, paștete și diferite feluri de fructe se primesc spre efectuare promptă cu cele mai moderate prețuri.

Comande din provință se efectuează franco și fără calculare pentru embalaj.

Plată în numărar cu 10% mai ieftin ca ori și unde.

Între oarele 11 și 1 din zi și oarele 6 și 9 seara mîncări calde. — Local de întîlnire al Românilor.

Ceaiuri veritabile rusești dela firma Popoff și C. Trau Viena, cunoscute sub numele Long Tsing. Rum veritabil Batty și lamaica, documentabil prin chitanță vamală.

Licoruri franț dela firm a cea mai mare și renumită Brizar, Garu ier, Gicillot și Bols.

Sticle originale Chablis franco, Vinuri rose și albe veritabile de Rin și Bordeaux dela firma cunoscută Klemann.



Stampile de cauciuc  
fornizează cu prețuri ieftine  
în ori ce formă și mărime

Leon König  
Cernăuț, piața principală 6.

